Europa-Parlamentet
2024-2029

VEDTAGNE TEKSTER

P10_TA(2025)0230

Fælles reaktion på nylige russiske krænkelser af EU-medlemsstaternes luftrum og kritiske infrastruktur

Europa-Parlamentets beslutning af 9. oktober 2025 om en fælles reaktion på nylige russiske krænkelser af EU-medlemsstaternes luftrum og kritiske infrastruktur (2025/2901(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til De Forenede Nationers pagt og de grundlæggende principper i folkeretten,

– der henviser til artikel 42, stk. 7, og artikel 24, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU),

– der henviser til sine tidligere beslutninger om Ukraine og Rusland,

– der henviser til hvidbogen om europæisk forsvarsberedskab 2030 og til sin beslutning af 12. marts 2025 herom[1],

– der henviser til Rådets forordning (EU) 2025/1106 af 27. maj 2025 om oprettelse af instrumentet for sikkerhedstiltag for Europa gennem styrkelse af den europæiske forsvarsindustri (SAFE-instrumentet)[2],

– der henviser til Kommissionens forslag af 5. marts 2024 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om etablering af programmet for den europæiske forsvarsindustri og en ramme for foranstaltninger til sikring af rettidig tilgængelighed og forsyning af forsvarsprodukter ("EDIP") (COM(2024)0150),

– der henviser til sine tidligere beslutninger om Ukraine og om Rusland, navnlig dem, der er vedtaget siden Ruslands omfattende invasion af Ukraine i februar 2022 og annekteringen af Krimhalvøen den 19. februar 2014,

---

1 EUT C, C/2025/3151, 20.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj.
2 EUT L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj.

– der henviser til de internationale retlige rammer for forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme, herunder FN's Sikkerhedsråds resolution 2341 om beskyttelse af kritisk infrastruktur mod terrorhandlinger, der blev vedtaget den 13. februar 2017,

– der henviser til talen om Unionens tilstand, som Kommissionens formand Ursula von der Leyen holdt den 10. september 2025,

– der henviser til NATO's generalsekretær Mark Ruttes erklæring af 10. september 2025 om russiske droners krænkelse af det polske luftrum,

– der henviser til den tale, som Polens vicepremierminister, Radosław Sikorski, holdt på hastesamlingen i FN's Sikkerhedsråd den 22. september 2025,

– der henviser til erklæring af 22. september 2025 fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Kaja Kallas, om krænkelsen af det estiske luftrum, som blev afgivet på hastesamlingen i FN's Sikkerhedsråd,

– der henviser til Det Nordatlantiske Råds erklæring af 23. september 2025 om nylige luftrumskrænkelser fra Ruslands side,

– der henviser til erklæring af 26. september 2025 fra kommissær Andrius Kubilius efter videokonferencen på højt plan om forsvarssamarbejdet på den østlige flanke,

– der henviser til bemærkningerne fra Rådets formand, António Costa, den 1. oktober 2025 ved pressekonferencen efter stats- og regeringschefernes uformelle møde,

– der henviser til forretningsordenens artikel 136, stk. 2 og 4,

A. der henviser til, at Rusland i de seneste år gentagne gange har været involveret i bevidst hybrid krigsførelse på Unionens område, herunder cyberangreb, desinformationskampagner og indblanding i valg, anvendelse af energi som våben, brandangreb, sabotage af kritisk infrastruktur, jamming og spoofing af globale satellitnavigationssystemer (GNSS) (herunder GPS) samt militære provokationer, herunder krænkelser af luftrummet begået af kampfly og langtrækkende kampdroner, samtidig med at Rusland har forsøgt at sprede frygt blandt EU-borgerne, destabilisere den politiske situation i medlemsstaterne og mindske EU's støtte til Ukraine;

B. der henviser til, at Ruslands indtrængen i NATO's og EU's luftrum, som udgør en åbenlys krænkelse af medlemsstaternes suverænitet og folkeretten, har fundet sted siden begyndelsen af den russiske omfattende invasion af Ukraine og i seneste tid har nået et hidtil uset omfang, hvilket rejser spørgsmål om, hvorvidt Rusland forsøger at teste NATO's beslutsomhed eller aflede alliancens opmærksomhed og ressourcer fra krigen i Ukraine;

C. der henviser til, at en russisk drone med sprængstoffer den 28. juli 2025 fløj ind i det litauiske luftrum fra Belarus og styrtede ned på det litauiske område ved en militær polygon; der henviser til, at vejrballoner, der anvendes til smugling, den 4. oktober 2025 fløj ind det litauiske luftrum fra Belarus, hvilket i alvorlig grad forstyrrede aktiviteterne i Vilnius' internationale lufthavn;

D. der henviser til, at omkring 20 russiske droner den 10. september 2025 i løbet af syv timer fløj dybt ind på Polens område, før de blev skudt ned af NATO-fly eller styrtede ned, hvilket markerede den første direkte militære konfrontation mellem NATO og Rusland siden starten på den omfattende invasion;

E. der henviser til, at tre bevæbnede russiske MiG-31-kampfly den 19. september 2025 krænkede det estiske luftrum i 12 minutter, trængte ind i sikkerhedszonen over en polsk boreplatform i Østersøen, ignorerede meldinger fra NATO's F-35-piloter og til sidst blev eskorteret tilbage til internationalt luftrum;

F. der henviser til, at ungarske Gripen-kampfly den 25. september 2025 blev beordret øjeblikkeligt på vingerne fra Litauen for at standse en formation af fem russiske kampfly, der fløj i nærheden af NATO's luftrum uden at overholde de internationale flyvesikkerhedsregler; der henviser til, at det nærmeste fly blev visuelt identificeret vest for den lettiske kyst, inden det blev eskorteret ud af NATO's luftrum;

G. der henviser til, at russiske droner siden februar 2022 er fløjet ind i det rumænske luftrum 11 gange, og at flere dronefragmenter er faldet ned på rumænsk område ved yderligere 39 lejligheder; der henviser til, at en russisk Gerandrone senest den 13. september 2025 på ny krænkede det rumænske luftrum og blev afvist af to F-16-kampfly; der henviser til, at lignende hændelser også har fundet sted i Republikken Moldova;

H. der henviser til, at Danmark, Sverige, Norge, Litauen, Frankrig, Tyskland og Belgien har registreret koordinerede droneindtrængninger over eller tæt på civile og militære lufthavne eller militære faciliteter, hvilket har ført til midlertidige lukninger af lufthavne;

I. der henviser til, at den seneste tids indtrængen af droner i Østersøområdet vidner om en betydelig hybrid trussel mod en sikker og effektiv gennemførelse af initiativet vedrørende det fælles europæiske luftrum; der henviser til, at indtrængen har forårsaget skader på infrastrukturen og økonomiske tab;

J. der henviser til, at droner kan være blevet opsendt fra fartøjer, herunder dem, der tilhører den russiske skyggeflåde, der opererer i Østersøen, for at omgå sanktioner;

K. der henviser til, at de europæiske ledere anså disse hændelser for at være bevidste provokationer orkestreret af Rusland og opfattede

dem som en del af et mønster af hensynsløs og uansvarlig russisk adfærd, mens Rusland konsekvent har nægtet at anerkende ansvaret for sådanne hændelser og i stedet har benægtet alle beviser, beskyldt medlemsstaterne for at fabrikere rapporter og spredt desinformation for at miskreditere EU og dets allierede samt fejlagtigt lagt skylden på Ukraine;

L. der henviser til, at flere NATO-allierede, herunder Polen og Estland, har påberåbt sig artikel 4 i den nordatlantiske traktat efter disse indtrængninger; der henviser til, at EU's medlemsstater har drøftet disse indtrængninger på møder mellem deres faste repræsentanter;

M. der henviser til, at NATO har lanceret Operation Eastern Sentry, en militæroperation, der skal beskytte kritisk undersøisk infrastruktur i Østersøen, øge den maritime situationsbevidsthed som reaktion på russisk sabotage og styrke organisationens luftforsvarsposition langs hele den østlige flanke efter hændelsen i Polen, og at Finland, Sverige og Danmark deltog i Protective Fence 25-øvelsen for at styrke forsvarskapaciteten, afskrækkelsen og beredskabet fra spredte formationer;

N. der henviser til, at Rusland siden den 24. februar 2022 har ført en ulovlig, uprovokeret og uberettiget omfattende angrebskrig mod Ukraine, som udgør en åbenlys krænkelse af FN-pagten og de grundlæggende principper i folkeretten og den humanitære folkeret; der henviser til, at russiske styrker fortsat udfører systematiske drone- og missilangreb på ukrainske byer rettet mod civile, herunder ved at ramme ambulancer og redningspersonale; der henviser til, at brugen af droner mod klart identificerbare civile mål, udbredelsen af optagelser af disse drab og offentliggørelsen af eksplicitte trusler på de sociale medier viser en koordineret statslig politik, der har til formål at terrorisere befolkningen og tvinge til fordrivelse; der henviser til, at ukrainske regeringsbygninger samt EU-missionen og Polens ambassade blev ramt under de seneste angreb, hvilket tyder på, at Kreml bevidst har angrebet dem; der henviser til, at Rusland producerer tusindvis af droner om måneden og øger sin produktionskapacitet yderligere;

O. der henviser til, at Ukraines sikkerhed er forbundet med den europæiske, transatlantiske og globale sikkerhed, og at Rusland har til hensigt at bortlede NATO's opmærksomhed og ressourcer, så de rettes mod at forsvare NATO's eget område på bekostning af støtten til Ukraine;

P. der henviser til, at nogle NATO-lande, herunder Polen, har advaret om, at de er parate til at nedskyde russiske luftfartøjer, der flyver ind i deres territorium, mens NATO understreger, at beslutninger om, hvorvidt indtrængende luftfartøjer skal angribes, træffes på grundlag af de tilgængelige efterretninger om den pågældende trussel, herunder hensigt og bevæbning;

Q. der henviser til, at USA's holdning til den russiske angrebskrig mod Ukraine er uberegnelig, hvilket gør EU og dets medlemsstater til Ukraines primære strategiske allierede og nødvendiggør en stærkere og samlet europæisk reaktion for at forsvare EU-borgerne, den regionale stabilitet og verdensfreden; der henviser til, at samarbejdet mellem EU og USA på sikkerheds- og forsvarsområdet fortsat er yderst vigtigt og bør styrkes; der henviser til, at en effektiv afskrækkelse fra russisk aggression kræver solide sikkerhedsgarantier, der koordineres i samarbejde mellem EU og USA;

R. der henviser til, at luftforsvarssystemer, der yder beskyttelse mod ubemandede luftfartøjer (UAV'er), er baseret på kinetiske operationer eller elektroniske modforanstaltninger, navnlig jammere, som har til formål at afbryde kontrollen med dronen og/eller få luftfartøjet til at lande;

S. der henviser til, at de danske myndigheder for at sikre beskyttelse ved det uformelle møde mellem EU's stats- og regeringschefer den 1. og 2. oktober 2025 i København indførte et forbud mod al civil droneflyvning i dansk luftrum fra den 29. september til den 3. oktober 2025; der henviser til, at flere medlemsstater støttede Danmark i at indføre disse sikkerhedsforanstaltninger til det uformelle møde;

T. der henviser til, at den erklæring, som Rådets formand, António Costa, fremsatte den 1. oktober 2025 efter stats- og regeringschefernes uformelle møde, klart viser en vilje til at forbedre interoperabiliteten mellem kapaciteter samt et stærkt engagement i flagskibsinitiativet om bevogtning af den østlige flanke (Eastern Flank Watch), herunder gennem de kapacitetskoalitioner, der koordineres af de respektive førende lande, og EU's initiativ vedrørende en "dronemur", hvilket understreger EU's og NATO's engagement i kollektivt forsvar mod konventionelle og hybride trusler og i at øge sikkerheden og stabiliteten i regionen;

U. der henviser til, at de nylige indtrængninger i luftrummet kræver et modigt svar og en omfattende tilgang i den kommende køreplan for forsvarsberedskab 2030;

V. der henviser til, at opbygningen af et fuldt udviklet flerlagede luftrumsforsvar burde have været påbegyndt efter den ulovlige annektering af Krim; der henviser til, at beslutninger, finansiering, udbud og indkøb samt operativ kapacitet tager tid;

W. der henviser til, at det vil være helt centralt for Bulgarien, Danmark, Estland, Finland, Tyskland, Ungarn, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet og Sverige at have en fuldt udbygget EU-UAV-kapacitet langs NATO's østlige flanke og i Østersø- og Sortehavsområderne; der henviser til, at en sådan kapacitet vil kræve betydelige europæiske forsvarsrelaterede investeringer under

den nuværende og den næste flerårige finansielle ramme (FFR);

X. der henviser til, at der er et presserende behov for foranstaltninger til at styrke den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base (EDTIB) for at øge EU's forsvarsindustrielle produktionskapacitet, styrke den europæiske forsvarsindustris konkurrenceevne og sikre forsyningen af forsvarsprodukter;

Y. der henviser til, at der er behov for vedvarende bestræbelser og investeringer for at støtte teknologisk innovation og forskning på forsvarsområdet for at støtte EDTIB og den europæiske strategiske autonomi;

1. udtrykker sin fulde solidaritet med Moldova samt med Danmark, Sverige, Polen, Litauen, Letland, Finland, Rumænien, Estland og alle andre medlemsstater, der har været udsat for Ruslands direkte trusler, militære provokationer og hybride krigshandlinger; mener, at russiske agenters bevidste forstyrrelse af EU's lufttrafik rettet mod Europas militære kritiske tjenester og infrastruktur og af funktionen af EU's og medlemsstaternes politiske institutioner ved hjælp af UAV'er er eskalerende, medfører risiko for fejlberegninger, bringer liv i fare, udgør en alvorlig overtrædelse af gældende internationale normer og udgør en alvorlig trussel mod EU-borgerne og mod freden og sikkerheden i Europa;

2. opmuntrer til ethvert initiativ, der gør det muligt for EU og dets medlemsstater at træffe koordinerede, fælles og forholdsmæssige foranstaltninger mod alle krænkelser af deres luftrum, herunder nedskydning af luftbårne trusler; fordømmer på det kraftigste Ruslands uforsvarlige og eskalerende krænkelser af luftrummet i EU-medlemsstaterne og de NATO-allierede Polen, Estland, Letland, Litauen og Rumænien samt de bevidste droneindtrængninger rettet mod kritisk infrastruktur i Danmark, Sverige og Norge, som er en del af Ruslands systematiske militære og hybride krigsførelse og provokation mod EU og dets medlemsstater; erklærer, at Rusland bærer det fulde og utvetydige ansvar for de handlinger, der fandt sted i polsk, estisk og rumænsk luftrum;

3. glæder sig over den resolutte og forholdsmæssige reaktion fra NATO's styrker, der bl.a. har standset og eskorteret russiske kampfly ud af det estiske luftrum og nedskudt russiske droner over Polen; anerkender den hurtige og koordinerede reaktion fra nogle medlemsstaters væbnede styrker og NATO-partnere for at beskytte europæiske luftrum; støtter fuldt ud NATO's bestræbelser på at styrke sin kapacitet og sin afskrækkelse, sit luftforsvar og sin kollektive forsvarsposition langs alliancens østlige flanke, herunder gennem lanceringen af Operation Eastern Sentry og udviklingen af hele spektret af foranstaltninger under denne operation;

4. opfordrer Rådet og Kommissionen til at øge effektiviteten og virkningen af sanktionerne mod Rusland for definitivt at undergrave

Ruslands evne til fortsat at føre sin brutale angrebskrig mod Ukraine og true andre nabolandes sikkerhed; opfordrer til øjeblikkelig vedtagelse af en robust 19. sanktionspakke rettet mod Ruslands primære indtægtskilder; opfordrer Rådet til sammen med sine amerikanske partnere at fastholde og udvide sin sanktionspolitik over for Rusland og til at anvende en lignende sanktionspolitik over for alle stater, der muliggør Ruslands aggression, herunder Belarus, Iran og Nordkorea, og til at indføre sanktioner mod kinesiske enheder, der leverer produkter med dobbelt anvendelse og militære produkter, der er afgørende for fremstillingen af droner og missiler; opfordrer til målrettede sanktioner og yderligere foranstaltninger mod Ruslands skyggeflåde ved at udnytte det fulde omfang af retlige muligheder for at standse, modarbejde eller hindre dens operationer i betragtning af dens mulige involvering i opsendelsen af droner rettet mod kritisk infrastruktur; opfordrer Rådet til systematisk at tackle spørgsmålet om omgåelse af sanktioner af ondsindede enheder uden for EU med base i EU gennem grundige undersøgelser og strengere sanktioner for enheder, der overtræder sanktioner eller undlader at udvise rettidig omhu i forbindelse med eksportkontrol og verifikation af slutbrugere; gentager, at enhver form for støtte, der ydes til aggressoren af stater som Iran, Nordkorea eller Kina, skal have direkte konsekvenser for alle andre forbindelser med disse lande, herunder handel;

5. understreger, at EU og dets medlemsstater fortsat er stærkt engageret i den regelbaserede internationale orden og alle diplomatiske bestræbelser på at opnå en omfattende, retfærdig og varig fred for Ukraine med fuld respekt for dets suverænitet, uafhængighed og territoriale integritet inden for dets internationalt anerkendte grænser; opfordrer i den forbindelse medlemsstaterne og EU til nøje og effektivt at koordinere deres diplomatiske initiativer i multilaterale organisationer, herunder FN, med henblik på at imødegå Ruslands systematiske overtrædelser af folkeretten;

6. opfordrer Kommissionen og Rådet til at udarbejde en handlingsplan med foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af optrapningen af russisk hybrid krigsførelse mod EU på landjorden, i luften, til søs og på det digitale område; påpeger, at sådanne rammer vil gøre det muligt for EU at træffe modforanstaltninger, der modsvarer alvoren og intensiteten af fjendtlige aktiviteter rettet mod EU; opfordrer medlemsstaterne til i koordinering med NATO-allierede at revidere reglerne for engagement i forbindelse med alle typer trusler for at sikre, at de er tilstrækkelige til at reagere på de mest innovative trusler; understreger, at EU skal udvise beslutsomhed og signalere, at ethvert forsøg fra en stat uden for EU på at krænke medlemsstaternes suverænitet straks vil blive udsat for gengældelsesforanstaltninger;

7. understreger, at en række af Ruslands sabotageaktiviteter og hybride aktiviteter mod EU udgør statssponsoreret terrorisme, også selv om de ikke kan kategoriseres som væbnede angreb;

understreger derfor behovet for at anvende de tilgængelige retlige rammer for terrorbekæmpelse på Ruslands fjendtlige aktiviteter, som krænker EU-medlemsstaternes territoriale suverænitet, underminerer deres institutioners integritet og direkte truer civilbefolkningens sikkerhed; opfordrer Kommissionen til at indlede en procedure med henblik på at klassificere Rusland som et højrisikotredjeland for hvidvask af penge og finansiering af terrorisme i henhold til forordning (EU) 2016/1675[1] som en af foranstaltningerne til at begrænse Ruslands evne til at udføre statsterrorisme;

8. fordømmer Ruslands bevidste jamming og spoofing af GNSS-signaler (herunder GPS-signaler) i Østersøområdet, Sortehavsområdet og andre områder, som udgør en alvorlig sikkerhedsrisiko for den civile luftfart og søtransporten; minder om, at Rådet for Organisationen for International Civil Luftfart har krævet, at Rusland opfylder sine internationale forpligtelser i henhold til konventionen angående international civil luftfart og sikrer, at forstyrrelserne straks ophører; opfordrer Rådet og Kommissionen til at træffe passende foranstaltninger for at lægge tilstrækkeligt pres på Rusland til at standse disse ondsindede aktiviteter og til at styrke satellitnavigationstjenesternes stabilitet samt deres modstandsdygtighed over for forstyrrelser;

9. opfordrer til en revision af EU's kapacitetsplanlægningsproces; er overbevist om, at processen vedrørende det overordnede mål bør omfatte ikke kun krisestyring, men også kollektivt forsvar, herunder hele spektret af kapaciteter under de nationale og internationale kapacitetsmål; mener, at EU bør overveje kapacitetsfordelingskrav for sine medlemsstater med NATO-modellen som forbillede; mener, at en sådan proces vil kunne videreføres inden for rammen af et europæisk forsvarssemester; fastholder, at der er et presserende behov for at bevæge sig i retning af en ægte europæisk forsvarsunion, der supplerer NATO, og som bygger på og går videre end de nuværende rammer såsom den, der er fastsat i hvidbogen om europæisk forsvarsberedskab 2030; understreger, at EU kun gennem en dybere integration, koordinering og sammenlægning af ressourcer kan reagere effektivt på Ruslands eskalerende trusler; gentager, at beskyttelse af alle medlemsstaters suverænitet og territoriale integritet er et grundlæggende princip i EU, og understreger behovet for en øjeblikkelig, fast, samlet og forholdsmæssig reaktion for at beskytte borgerne og kritisk infrastruktur;

10. opfordrer til at gøre fremskridt i retning af en europæisk kommando-

---

[1] Kommissionens delegerede forordning (EU) 2016/1675 af 14. juli 2016 til supplering af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/849 gennem identificering af højrisikotredjelande med strategiske mangler (EUT L 254 af 20.9.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2016/1675/oj).

og kontrolstruktur, der ikke kun håndterer kriser i overensstemmelse med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP), men også fungerer som ækvivalent til NATO's Øverste Hovedkvarter for de Allierede Styrker i Europa (SHAPE); bemærker, at en sådan struktur for at undgå overlapning bør supplere SHAPE og ville skulle stille passende ressourcer til rådighed for EU's Militærstab (EUMS); understreger betydningen af øget koordinering, herunder muligheden for at oprette en permanent interinstitutionel krisecelle om Rusland, der har til opgave at overvåge situationen i realtid og sikre hurtig informationsudveksling og hurtig operationel beslutningstagning; ser den seneste tids indtrængninger i EU's luftrum som en katalysator for hastige og gennemgribende fremskridt på områder såsom deling af efterretninger, fælles logistik, interoperabilitet på sikkerhedsområdet og koordinering af forsvarsindkøb; opfordrer til et stadig tættere samarbejde mellem NATO og EU for at styrke Europas forsvar og afskrækkelse; understreger behovet for en stærk, præcist defineret europæisk søjle inden for NATO, der er i stand til at forsvare dets suverænitet, for at bekæmpe den russiske trussel og handle uafhængigt af og i komplementaritet med NATO;

11. opfordrer til øget koordinering, enhed og solidaritet mellem medlemsstaterne, EU-institutionerne og NATO's strukturer med henblik på overvågning, standsning og neutralisering af fjendtlige droner, herunder gennem fælles uddannelse og fælles øvelser og udveksling af operationelle efterretninger; understreger behovet for at oprette fælles kommando- og kontrolcentre for ethvert fremtidigt initiativ vedrørende UAV'er eller bekæmpelse af UAV'er; understreger behovet for fuldt ud at integrere enhver UAV-kapacitet i konventionelle luftforsvarsstyrker og sikre, at deres systemer er interoperable med NATO's integrerede luft- og missilforsvarsarkitektur; anbefaler, at der oprettes strukturerede mekanismer til løbende videndeling, også i en EU-NATO-sammenhæng, navnlig inden for digitale forsvars- og cyberkapaciteter, som er områder i hastig udvikling, for at strømline fælles øvelser og interoperabilitet på tværs af medlemsstaterne;

12. opfordrer EU og dets medlemsstater til at udstyre myndighederne med midler til at bekæmpe droner ved kritiske infrastrukturanlæg såsom lufthavne og kraftværker; bemærker, at sådanne midler skal være egnede til den civile kontekst og følge en model med lagdelt forsvar med flere systemer, der kan eliminere droner kinetisk og elektronisk;

13. fremhæver behovet for at støtte medlemsstaterne langs NATO's østlige flanke og i Sortehavsområdet med at udvikle kapacitet til indsamling af efterretninger og opdagelse og sporing af trusler, der stammer fra lande uden for EU's ydre grænser, f.eks. hybride operationer, angreb på kritisk infrastruktur, instrumentalisering af migration eller indtrængen via droner, med henblik på at styrke EU's situationsbevidsthed og evne til effektivt at foregribe trusler;

påpeger, at en sådan kapacitet bør omfatte droneovervågningssystemer og andre teknologier, der muliggør luftovervågning i EU's grænseregioner samt standsning af indgående luftbårne trusler; understreger, at et effektivt rekognoscerings- og forsvarssystem i flere lag er afgørende for beskyttelsen af borgerne og kritisk infrastruktur og for en virkningsfuld afskrækkelsesevne;

14. opfordrer medlemsstaterne og Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA) til hurtigst muligt at konsolidere projektet vedrørende et integreret flerlagssystem til luft- og missilforsvar (IMLAMD), der er udviklet under det permanente strukturerede samarbejde (PESCO), navnlig mod truslen fra billige UAV'er og i overensstemmelse med NATO's integrerede luft- og missilforsvarsarkitektur, for at opdage og standse alle indgående luftbårne trusler fra lande uden for EU, navnlig langs den østlige flanke; insisterer på, at europæiske investeringer i langtrækkende præcisionsvåbensystemer og et forbedret luftforsvar er afgørende for at sikre en afskrækkende virkning, mindske risikoen for, at Rusland udnytter sårbarheder, og beskytte borgerne og kritisk infrastruktur; understreger, at der bør anvendes forøgede finansieringssatser under Den Europæiske Forsvarsfond for projekter, der vedrører disse kapaciteter, som det allerede er tilfældet for PESCO-projekter;

15. opfordrer Kommissionen til at arbejde tæt sammen med Den Europæiske Investeringsbank-Gruppen og EDA om at sikre en omfattende tilgang, der kombinerer kapacitetsudvikling og finansiering, og til at tilpasse sine forsvars- og forsvarsindustripolitiske instrumenter for at sikre, at de er egnede til formålet; opfordrer medlemsstaterne til at forøge EDA's personale og budget betydeligt for at fremme fyldestgørende og rettidig kapacitetsudvikling og fælles indkøb og opfordrer EDA til at oprette et særligt og fleksibelt budget for UAV'er, der spænder over hele kapacitetslivscyklussen; understreger det presserende behov for at investere kraftigt i droner og dronebekæmpelsesudstyr; glæder sig over anvendelsen af SAFE-instrumentet og egenkapitalfaciliteten på forsvarsområdet til at opskalere produktionen, sikre forsyningskæder og støtte små og mellemstore virksomheders deltagelse i sektoren for ubemandede fartøjer;

16. glæder sig over EU-initiativet om opførelse af en dronemur som bebudet af formanden for Kommissionen, Ursula von der Leyen, kommissær Andrius Kubilius og næstformand for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (NF/HR), Kaja Kallas, og over initiativet om bevogtning af den østlige flanke og bemærker, at den ambitiøse frist, som kommissær Kubilius har nævnt for færdiggørelsen heraf, kræver en hurtig gennemførelse som en del af et bredere forsvarsskjold langs EU's og NATO's østlige flanke som reaktion på gentagne russiske krænkelser af luftrummet, idet det understreges, at det er nødvendigt at sikre omfattende dækning af alle medlemsstater med direkte sikkerhedsmæssige udfordringer

langs den sydlige flanke; opfordrer Kommissionen, NF/HR og medlemsstaterne til i tæt samarbejde med NATO at fremskynde udviklingen af en konkret og operationel plan for hurtig deployering heraf; opfordrer Kommissionen til at fremlægge en sammenhængende plan på Det Europæiske Råds møde den 23.-24. oktober 2025; anerkender den udfordring, som de høje omkostninger ved at standse droner udgør, og opfordrer til fælles programmer til fremme af udviklingen af omkostningseffektive kapaciteter til bekæmpelse af UAV'er;

17. opfordrer Kommissionen til hurtigt at behandle alle anmodninger fra medlemsstaterne om frivillig tilpasning af deres nationale genopretnings- og resiliensplaner for at opfylde finansieringskravene til udvikling af UAV-kapaciteter;

18. understreger det presserende behov for øget maritim overvågning og mener, at den nye operationelle dimension af hybrid krigsførelse nødvendiggør integration af strategier for maritim sikkerhed og bekæmpelse af UAV'er, også gennem øgede undervandsovervågningskapaciteter; glæder sig over iværksættelsen af NATO-ledede operationer såsom Baltic Sentry Operation for at beskytte kritisk undersøisk infrastruktur og øge den maritime situationsbevidsthed; fremhæver betydningen af EU's Sortehavsstrategi og knudepunktet for maritim sikkerhed, som har til formål at forbedre søfartssikkerheden;

19. opfordrer Kommissionen til at samarbejde fuldt ud med repræsentanter for UAV-producenter i medlemsstaterne, herunder med producenter af UAV'er og satellitter med dobbelt anvendelse;

20. opfordrer til, at forsyningen af råstoffer styrkes og diversificeres yderligere med henblik på at udvide produktionen af UAV'er, og fremhæver i denne forbindelse vigtigheden af EU's forordning om kritiske råstoffer[1], der tjener som udgangspunkt for en omfattende, sammenhængende og strategisk indsats; understreger den strategiske betydning af EU's partnerskaber med Ukraine, Canada og Latinamerika;

21. understreger, at den teknologiske udvikling inden for UAV'er kræver fleksibilitet og hurtige opgraderinger, som skal fremmes via fremtidige EU-initiativer; bemærker, at EU sandsynligvis vil favorisere sofistikerede, dyre og avancerede løsninger, der ofte er forbundet med store forsinkelser; opfordrer til fortsatte investeringer i forsvarsinnovation og -teknologi for at støtte EDTIB og udbedre de investerings- og forskningsmæssige mangler inden for

---

[1] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1252 af 11. april 2024 om fastlæggelse af en ramme for at sikre en sikker og bæredygtig forsyning med kritiske råstoffer og om ændring af forordning (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 og (EU) 2019/1020 (EUT L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

forsvarsteknologi og bemærker, at planlægning, forskning, udvikling, indkøb og forvaltning af kapaciteter bør ske i fællesskab og ud fra et europæisk perspektiv; fremhæver den strategiske betydning af forsvarsrelateret produktion og behovet for at sikre, at produktionen hurtigt kan opskaleres i krisetider; opfordrer medlemsstaterne til at tilstræbe lovgivningsmæssige rammer og indkøbsprocesser, der koordinerer og integrerer det eksisterende europæiske økosystem med strategiske partnere;

22. bemærker, at opbygningen af UAV-kapaciteter kræver en betydelig forøgelse af kapaciteten til militær mobilitet samt hurtig transport af udstyr og personel på tværs af landegrænser, navnlig med fokus på grænsekontrol samt toldprocedurer og klareringsprocesser; understreger, at troværdig afskrækkelse kræver øget, reel og effektiv militær mobilitet i alle EU-korridorer samt grænsebeskyttelse; opfordrer EU-institutionerne til at godkende den foreslåede tidobling af midlerne til militær mobilitet i den næste FFR og til at investere kraftigt i infrastruktur med dobbelt anvendelse, navnlig i frontlinjeregionerne; bemærker i denne forbindelse det fortsatte behov for et militært Schengenområde for at lette en effektiv bevægelighed for forsvarsressourcer i hele EU; noterer sig Kommissionens forslag om en omnibus om militær mobilitet som et skridt hen imod at opfylde disse krav;

23. understreger behovet for at fastlægge mål for udvikling af både UAV'er og UAV-bekæmpelseskapacitet for at sikre fyldestgørende UAV-kapaciteter; opfordrer Kommissionen til at foreslå undtagelser fra EU's miljølovgivning for UAV-produktionsanlæg;

24. opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at lægge alle kræfter i at ændre de relevante lovrammer på EU-plan og nationalt plan for at lette alle fremtidige UAV- og UAV-bekæmpelseskapaciteter, navnlig med henblik på indsættelse af væbnede styrker; glæder sig over alle konkrete projekter til at udfylde kapacitetsmangler inden for droneudvikling og dronebekæmpelse og til at skabe en dybtgående zone af teknologisk avancerede flerlagssystemer; opfordrer medlemsstaterne til at overveje at anvende rammen for europæiske forsvarsprojekter af fælles interesse til at oprette sådanne projekter;

25. fremhæver, at Ruslands klare provokationer er en aktiv strategi for hybrid krigsførelse for at så frygt og mistillid og har til formål at afprøve og destabilisere EU-medlemsstaternes og NATO-allieredes samfund; understreger derfor betydningen af samfundets modstandsdygtighed og beredskab som fremhævet i henstillingerne i Niinistö-rapporten om styrkelse af Europas civile og militære beredskab og parathed; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre en hurtig gennemførelse af EU-strategien for indre sikkerhed (protectEU) og beredskabsstrategien for at sikre omfattende beredskab og beskyttelse mod truslerne fra Ruslands krænkelser af europæisk luftrum og andre trusler;

understreger behovet for, at der afsættes tilstrækkelige EU-midler til dette formål under den nuværende og den næste FFR; anbefaler, at der udvikles omfattende nationale strategier for civilforsvar mod luftangreb og missiltrusler, herunder UAV'er, der sikrer beredskab på nationalt, regionalt, kommunalt, lokalt og husstandsniveau, og at disse strategier lægger vægt på systemer til tidlig varsling af lokalbefolkningen, klare instrukser vedrørende reaktionsadfærd og beskyttede områder (tilflugtssteder);

26. minder om, at luftfartøjer, der er registreret i Rusland eller opereres af russiske operatører, i henhold til forordning (EU) nr. 833/2014[1] ikke må beflyve Den Europæiske Union med begrænsede undtagelser; minder om, at selv om ingen EU-luftfartsselskaber i øjeblikket flyver til, fra eller over Den Russiske Føderations luftrum efter nedskydningen af Malaysia Airlines Flight 17, fortsætter en række luftfartsselskaber fra lande uden for EU med at gøre det på trods af de krigsrelaterede risici og på trods af betaling af overflyvningsafgifter til Rusland; fremhæver, at sådanne overflyvningsafgifter resulterer i, at der årligt betales ca. 18 mio. EUR til Rusland fra kinesisk opererede flyvninger, der afgår fra Schiphol lufthavn alene; minder om, at lufttransporten mellem EU og Kina i øjeblikket reguleres af bilaterale aftaler mellem medlemsstaterne og Kina; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til i lyset af den omfattende angrebskrig i Ukraine at tage de bilaterale aftaler op til fornyet overvejelse og foreslå foranstaltninger med henblik på at forhindre Rusland i at drage fordel af overflyvningsafgifter;

27. understreger behovet for en stærkere civil-militær luftrumskoordinering; understreger i denne forbindelse behovet for en holistisk tilgang, der også fokuserer på bedre at udstyre politistyrker og civile myndigheder med midlerne til at opdage og forsvare sig mod droner; støtter udvidelsen af fælles simulerings- og standsningsøvelser, der involverer civile, retshåndhævende og militære organisationer, for at øge beredskabet over for trusler på flere områder; understreger, at sådanne øvelser bør gennemføres regelmæssigt for at sikre vedvarende parathed og interoperabilitet;

28. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til i fællesskab at udvikle sikre, pålidelige og modstandsdygtige kommunikations- og informationsudvekslingssystemer, der vil skulle anvendes af retshåndhævende myndigheder, sikkerhedsagenturer og civile institutioner i forbindelse med sikkerhedsspørgsmål, navnlig i krisetider; gentager vigtigheden af at styrke cybersikkerheden og den strategiske kommunikation om risici og beskyttelsesforanstaltninger med henblik på at styrke den kollektive

---

[1] Rådets forordning (EU) nr. 833/2014 af 31. juli 2014 om restriktive foranstaltninger på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine (EUT L 229 af 31.7.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj).

modstandsdygtighed;

29. opfordrer medlemsstaterne til at aktivere artikel 42, stk. 7, i TEU, når sådanne grove aggressive handlinger udgør et væbnet angreb eller bidrager til at forberede et forestående angreb; opfordrer indtrængende EU og dets medlemsstater til at fastlægge operationelle procedurer og mekanismer for det tilfælde, at en medlemsstat udløser artikel 42, stk. 7, i TEU;

30. opfordrer til at styrke EU's østlige grænse i lyset af det vedvarende pres, som Rusland og Belarus udøver på EU's ydre grænser gennem instrumentalisering af migration, så der kan ydes hurtig og fleksibel støtte til medlemsstaterne ved at afhjælpe eventuelle teknologiske og operationelle mangler, når de opstår, det være sig i luften, til lands eller til vands;

31. opfordrer til en betydelig forøgelse af forsvarssamarbejdet med Ukraine, navnlig med hensyn til både droneteknologi og modforanstaltninger, herunder styrkelse af det industrielle samarbejde mellem medlemsstaterne og Ukraine; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne og deres forsvarsindustrier til at overveje at støtte, investere i og indgå partnerskaber med den ukrainske forsvarsindustri med henblik på at udnytte det fulde potentiale i Ukraines produktionskapacitet i overensstemmelse med den "danske model"; opfordrer indtrængende medlemsstaterne og deres forsvarsindustrier til at oprette joint ventures og udvikle partnerskaber med Ukraine med henblik på fælles udvikling af forsvarsprodukter i EU, navnlig inden for droneteknologier og dronebekæmpelsesteknologier og langtrækkende angrebskapaciteter;

32. glæder sig over, at Ukraines præsident, Volodymyr Zelenskyj, har meddelt, at Ukraine vil påbegynde udenlandsk produktion og eksport af proprietære forsvarsteknologier til foretrukne europæiske partnere og NATO-partnere; anerkender den betydelige viden og erfaring, som Ukraine har opnået inden for produktion af droner og dronebekæmpelsesteknologier, og forventer, at EU og dets medlemsstater lærer af denne ekspertise og viden, og bemærker det potentielle bidrag fra den militære og industrielle knowhow, som Ukraine har opbygget under Ruslands invasion; opfordrer Kommissionen til sammen med EDA at koordinere indkøb af UAV-licenser fra Ukraine for at gøre det muligt for interesserede medlemsstater at fremstille sådanne UAV'er; opfordrer medlemsstaterne til at formalisere samarbejdet og etablere strukturer for at lette udvekslingen af indhøstede erfaringer, teknisk viden og bedste praksis, herunder inden for rammerne af EU og NATO; opfordrer til samarbejde mellem EU og NATO om at institutionalisere erfaringerne fra Ukraines kampfelterfaringer ved at integrere de doktrinale og teknologiske innovationer i deres forberedelser til moderne kampforhold;

33. opfordrer til, at EDIP-lovgivningen færdiggøres hurtigt og sammen med SAFE-instrumentet anvendes til at afsætte finansielle ressourcer til at lære af Ukraine og støtte Ukraine i UAV-krigsførelse; anerkender den fortsatte rolle, som dronekoalitionen spiller i standardiseringen af UAV'er, dens kritiske bistand til Ukraine og dens rolle med hensyn til at sikre, at medlemsstaterne holder trit med de hurtigt skiftende krav på slagmarken;

34. gentager, at Ruslands nylige aggressive handlinger ikke må og heller ikke kommer til at afskrække EU og dets medlemsstater fra deres vedvarende engagement i at støtte Ukraine i udøvelsen af landets naturlige ret til selvforsvar, og minder om, at Ukraines sikkerhed bidrager til sikkerheden i Europa som helhed; understreger, at det er afgørende at bistå Ukraine med at styrke landets luftforsvarskapacitet, eftersom bekæmpelsen af droner i ukrainsk luftrum mindsker risikoen for, at de når EU's område; mener, at resultatet af krigen og det internationale samfunds holdning vil spille en afgørende rolle med hensyn til, om Rusland også i fremtiden vil udvise en aggressiv adfærd i og uden for Europa; opfordrer indtrængende alle medlemsstater til straks at yde yderligere militær bistand og til at deltage i fælles indkøb af yderligere kapaciteter for Ukraine, navnlig ammunition til luftforsvar; opfordrer til, at man ophæver restriktionerne på brugen af vestlige våbensystemer, som leveres til Ukraine, mod militære mål på russisk territorium, da angreb på Ukraines befolkning og kritiske civile infrastruktur affyres fra disse steder;

35. gentager sin opfordring til medlemsstaterne om sammen med deres G7-partnere straks at godkende Kommissionens forslag om at anvende alle indefrosne russiske aktiver som et grundlag for et betydeligt tilskud og lån til Ukraine med tilbagebetaling, der er betinget af Ruslands fremtidige betaling af krigserstatning, som en juridisk forsvarlig og økonomisk betydelig måde, hvorpå EU's støtte til Ukraines militære behov, herunder dronebekæmpelsesforsvar, kan opretholde og øges;

36. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, NATO's generalsekretær og Ukraines præsident og parlament.